

EIROPAS EKONOMIKAS KOMISIJA
Iekšzemes transporta komiteja

ADR

---

piemērojams no 2011.gada 1.janvāra

Eiropas Nolīgums
par bīstamo kravu starptautiskiem
pārvadājumiem ar autotransportu

I sējums

APVIENOTO NĀCIJU ORGANIZĀCIJA
Ņujorka un Ženēva, 2010. gads

PIEZĪME

Šajā izdevumā lietotie apzīmējumi un materiāla izklāsts nenozīmē Apvienoto Nāciju Organizācijas Sekretariāta viedokli par kādas valsts, teritorijas, pilsētas vai rajona vai to varas iestāžu juridisko statusu, ne arī par to robežu noteikšanu.

ADR (Eiropas valstu Nolīgums par bīstamo kravu starptautiskiem pārvadājumiem pa autoceļiem) tulkots latviešu valodā no Apvienoto Nāciju Organizācijas 2011.gada oficiālā izdevuma angļu valodā, izmantojot Eiropas Savienības finansējumu.

Šaubu un neskaidrību gadījumā noteicošais ir Apvienoto Nāciju Organizācijas 2011.gada oficiālais izdevums angļu valodā.

ECE/TRANS/215 (I sēj.)

PRIEKŠVārds

Vispārīgi norādījumi

Eiropas Nolīgums par starptautiskiem bīstamu kravu autopārvadājumiem (*ADR*) ir sagatavots Ženēvā 1957. gada 30. septembrī Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas aizbildnībā un stājies spēkā 1968. gada 29. janvārī. Saskaņā ar 1975. gada 21. augusta Protokolu Ņujorkā izdarītie nolīguma 14. panta 3. punkta grozījumi stājušies spēkā 1985. gada 19. aprīlī.

Saskaņā ar nolīguma 2. pantu bīstamās kravas, kuru pārvadāšana ir aizliegta saskaņā ar A pielikumu, nevar tikt atļautas starptautiskajiem pārvadājumiem, turpretim citu bīstamo kravu starptautiskos pārvadājumus ir atļauts veikt, ievērojot

- A pielikumā izklāstītos nosacījumus attiecībā uz konkrētajām kravām, jo īpaši attiecībā uz to iepakojšanu un apzīmēšanu, un
- B pielikumā izklāstītos nosacījumus jo īpaši attiecībā uz attiecīgo kravu pārvadājošā transportlīdzekļa konstrukciju, aprīkojumu un izmantošanu.

Saskaņā ar 4. pantu katra Līgumslēdzēja Puse tomēr patur tiesības reglamentēt vai aizliegt bīstamo kravu ieviešanu tās teritorijā ar drošību nesaistītu iemeslu dēļ. Līgumslēdzējas Puses patur arī tiesības, slēdzot divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus, vienoties par to, ka atsevišķas bīstamās kravas, kuru pārvadāšana ir aizliegta saskaņā ar A pielikumu, var pārvadāt minēto valstu teritorijās, ievērojot konkrētus nosacījumus, kā arī par to, ka bīstamās kravas, kuru starptautiskie pārvadājumi ir atļauti saskaņā ar A pielikumu, var pārvadāt minēto valstu teritorijā ar nosacījumiem, kas nav tik stingri kā A un B pielikumā izklāstītie.

Kopš *ADR* stāšanās spēkā A un B pielikumi tiek regulāri grozīti un precizēti.

A un B pielikumu struktūra

Eiropas Ekonomikas komisijas Iekšzemes transporta komitejas bīstamu kravu pārvadājumu darba grupa (*WP.15*) 51. sesijā (1992. gada 26.—30. oktobrī), pamatojoties uz Starptautiskās autopārvadātāju savienības priekšlikumu (*TRANS/WP.15/14*, 100.—108. punkts), pieņēma lēmumu restrukturēt A un B pielikumu. Minētā lēmuma galvenie mērķi bija padarīt attiecīgās prasības saprotamākas un vieglāk īstenojamas, lai tās būtu vieglāk piemērojamas ne tikai starptautiskajiem autopārvadājumiem, uz kuriem attiecas *ADR*, bet arī iekšzemes satiksmei visās Eiropas valstīs atbilstīgi attiecīgo valstu vai Eiropas Kopienas tiesību aktiem un galu galā nodrošināt konsekventu reglamentējošo sistēmu Eiropas līmenī. Tika arī atzīts, ka skaidrāk jānosaka pārvadāšanas ķēdē iesaistīto pārvadājumu dalībnieku pienākumi, sistemātiskāk jāsaprupē prasības, kas attiecas uz dažādajiem dalībniekiem, un jānošķir *ADR* tiesiskās prasības un Eiropas vai starptautiskie standarti, kas piemērojami, lai izpildītu minētās prasības.

Jaunā struktūra atbilst ANO Rekomendāciju par bīstamu kravu pārvadājumiem paraugnoteikumiem, Starptautiskā jūras bīstamo kravu kodeksa (*IMDG*) un Bīstamo kravu starptautisko dzelzceļa pārvadājumu noteikumu (*RID*) struktūrai.

To veido deviņas daļas, bet, lai nodrošinātu atbilstību paša nolīguma 2. panta formulējumam, tāpat kā iepriekš tās sagrupētas divos pielikumos. Daļas ir sakārtotas šādi:

A pielikums. Vispārīgi noteikumi un noteikumi par bīstamām vielām un izstrādājumiem

1. daļa. Vispārīgi noteikumi
2. daļa. Klasifikācija
3. daļa. Bīstamo kravu saraksts, īpašie noteikumi un izņēmumi, kas attiecas uz ierobežotiem un atbrīvotiem daudzumiem
4. daļa. Iepakojšanas un cisternu izmantošanas noteikumi
5. daļa. Nosūtīšanas procedūras
6. daļa. Iepakojumu, vidējas kravesības konteineru (*IBC*), lielo iepakojumu, cisternu un beztaras pārvadājumu konteineru konstrukcijas un pārbaudes prasības
7. daļa. Noteikumi par kravu pārvadāšanu, iekraušanu, izkraušanu un kraušanas darbībām.

B pielikums. Noteikumi par transporta aprīkojumu un transporta operācijām

8. daļa. Prasības transportlīdzekļa apkalpei, aprīkojumam, darbībām un dokumentācijai

9. daļa. Prasības transportlīdzekļu konstrukcijai un apstiprināšanai

Noteikumu 1. daļa, kurā ietverti vispārīgi noteikumi un definīcijas, ir pamatdaļa, jo tajā ir visu pārējās daļās lietoto terminu definīcijas un precīzi noteikta *ADR* darbības joma un piemērojamība, ieskaitot iespējamus izņēmumus, kā arī citu noteikumu piemērojamība. Tajā ietverti arī noteikumi par apmācību, atkāpēm, pārejas noteikumiem, bīstamu kravu pārvadājumu ķēdē iesaistīto pārvadājumu dalībnieku attiecīgajām drošības saistībām, kontroles pasākumiem, drošības konsultantiem, ierobežojumiem attiecībā uz tuneļu izmantošanu transportlīdzekļiem, kuros pārvadā bīstamas kravas, un bīstamu kravu pārvadājumu aizsardzību.

Restrukturētā *ADR* lietošanai centrālā ir 3.2. nodaļas A tabula, kurā iekļauts bīstamo kravu uzskaitījums ANO numuru secībā. Ja ir noteikts konkrētās bīstamās vielas vai izstrādājuma ANO numurs, tabulā atrodamas saistītās norādes uz īpašām prasībām, kas piemērojamas minētās vielas vai izstrādājuma pārvadāšanai, un uz nodaļām vai sadaļām, kurās minētās īpašās prasības iekļautas. Jāpatur prātā, ka papildus īpašajām prasībām tomēr jāpiemēro attiecīgās dažādo daļu vispārīgās prasības un konkrētās prasības attiecīgajai klasei.

Lai atvieglotu A tabulas lietošanu gadījumos, kad ANO numurs nav zināms, sekretariāts ir sagatavojis un B tabulas veidā 3.2. nodaļai pievienojis kravu alfabētisko rādītāju, kurā norādīts konkrētajām bīstamajām kravām piešķirtais ANO numurs. Minētā B tabula nav oficiāla *ADR* daļa un ir pievienota publikācijai vienīgi uzziņu ērtības labad.

Ja bīstamu vai potenciāli bīstamu kravu nosaukumi nav atrodami A un B tabulā, tās klasificējamās saskaņā ar 2. daļu, kurā iekļautas visas attiecīgās procedūras un kritēriji, kā noteikt, vai šādas kravas ir uzskatāmas vai nav uzskatāmas par bīstamām, un kāds ANO numurs tām jāpiešķir.

Piemērojamie teksti

Šajā versijā (*ADR* 2011) ņemti vērā visi jaunie grozījumi, ko pieņēmusi WP-15 2008., 2009. un 2010. gadā, kas ir publicēti kā ECE/TRANS/WP.15/204 un -/Corr.1 un TRANS/WP.15/204/Add.1, kuri pēc tam, kad tos ir pieņēmušas Līgumslēdzējas Puses saskaņā ar Nolīguma 14(3) pantu, stājas spēkā 2011.gada 1.janvārī.

Tomēr, saskaņā ar pārejas noteikumiem, kas noteikti A pielikuma 1.6.1.1. punktā, iepriekšējā versija (2009.gada *ADR*) ir piemērojama līdz 2011.gada 30. jūnijam.

Teritoriālā piemērojamība

ADR ir valstu nolīgums, un tā īstenošanai nav kopējas izpildiestādes. Praksē kontroli uz automaģistrālēm veic pašas Līgumslēdzējas Puses, un tādēļ pārkāpumu gadījumā valstu varas iestādes saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem var uzsākt tiesisku darbību pret noteikumu pārkāpējiem. *ADR* nav paredzētas nekādas sankcijas. Šā dokumenta publicēšanas brīdī minētās Līgumslēdzējas Puses ir Albānija, **Andora**, Apvienotā Karaliste, Austrija, Azerbaidžāna, Baltkrievija, Beļģija, Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Bosnija un Hercegovina, Bulgārija, Čehijas Republika, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Kipra, Igaunija, Itālija, Īrija, Kazahstāna, Krievijas Federācija, Latvija, Lietuva, Lihtenšteina, Luksemburga, Malta, Maroka, Moldovas Republika, Nīderlande, Norvēģija, Melnkalne, Polija, Portugāle, Rumānija, Serbija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Šveice, **Tunisija, Turcija**, Ukraina, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

ADR piemēro attiecībā uz starptautiskiem pārvadājumiem, ko veic vismaz divu iepriekš minēto Līgumslēdzēju Pušu teritorijā. Papildus jāuzsver, ka vienotības un brīvas tirdzniecības visā Eiropas Savienībā (ES) labad ES dalībvalstis ir pieņēmušas *ADR* A un B pielikumu par pamatu bīstamo kravu autopārvadājumu reglamentēšanai arī to teritorijā un starp tām (Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 24.septembra Direktīva 2008/68/EK par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem). Vairākas valstis, kas

nav ES dalībvalstis, arī ir pieņēmušas *ADR* A un B pielikumu par pamatu savas valsts attiecīgajiem nacionālajiem tiesību aktiem.

Praktiska papildu informācija

Visi jautājumi par *ADR* piemērošanu jāiesniedz attiecīgajai kompetentajai iestādei. Papildu informācija atrodama arī ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Transporta nodaļas mājas lapā internetā:

<http://www.unece.org/trans/danger/danger.htm>

Šo mājas lapu pastāvīgi atjaunina un tur ir atrodama šāda informācija:

- Vispārīga informācija par *ADR*: http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr_e.html
- Nolīgums (bez pielikumiem):
http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr_agreement.htm
- parakstīšanas protokols: http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr_protocol.htm
- pašreizējais *ADR* statuss:
http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/legalinst_53_TDG_ADR.html
- depozitāra paziņojumi: http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/depnot_e.html
- valstu informācija (kompetentās institūcijas, paziņojumi):
http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/country-info_e.htm
- Valodu versijas (*ADR*, rakstiskās instrukcijas):
http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr_linguistic_e.htm
- daudzpusējie nolīgumi: <http://www.unece.org/trans/danger/multi/multi.htm>
- *ADR* 2011 (faili): <http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr2011/11ContentsE.html>
- *ADR* 2009 (faili): <http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr2009/09ContentsE.html>
- Iepriekšējās redakcijas (faili un grozījumi);
- informāciju par publikācijām un kļūdu labojumi:
<http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/pubdet.htm>

SATURS

I SĒJUMS

	lapa
Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu	xviii
Parakstīšanas protokols	xxiii
A pielikums Vispārīgi noteikumi un noteikumi par bīstamām vielām un izstrādājumiem	1
1.daļa Vispārīgi noteikumi	3
1.1.nodaļa Darbības joma un piemērojamība	5
1.1.1. Struktūra	5
1.1.2. Darbības joma	5
1.1.3. Izņēmumi	6
1.1.4. Citu noteikumu piemērojamība	11
1.2.nodaļa Definīcijas un mērvienības	15
1.2.1. Definīcijas	15
1.2.2. Mērvienības	34
1.3.nodaļa Bīstamu kravu pārvadājumos iesaistīto personu apmācība	37
1.3.1. Darbības joma un piemērojamība	37
1.3.2. Apmācības veids	37
1.3.3. Dokumentācija	37
1.4.nodaļa Pārvadājumu dalībnieku drošības pienākumi	39
1.4.1. Vispārēji drošības pasākumi	39
1.4.2. Galveno pārvadājumu dalībnieku pienākumi	39
1.4.3. Pārējo pārvadājumu dalībnieku pienākumi	41
1.5.nodaļa Atkāpes	45
1.5.1. Pagaidu atkāpes	45
1.5.2. (Rezervēts)	45
1.6.nodaļa Pārejas noteikumi	47
1.6.1. Vispārīgi norādījumi	47
1.6.2. Spiedientvertnes un tvertnes 2. klases kravām	48
1.6.3. Piestiprinātas cisternas (autocisternas), nomontējamas cisternas un baterijtransportlīdzekļi	49
1.6.4. Cisternkonteineri, portatīvās cisternas un daudzelementu gāzes konteineri (MEGC)	53
1.6.5. Transportlīdzekļi	55
1.6.6. 7. klase	56
1.7.nodaļa Vispārīgie noteikumi attiecībā uz 7. klasi	59

1.7.1.	Darbības joma un piemērošana	59
1.7.2.	Programma aizsardzībai pret radiāciju	60
1.7.3.	Kvalitātes nodrošināšana	61
1.7.4.	Īpašā kārtība	61
1.7.5.	Radioaktīvs materiāls ar citām bīstamām īpašībām	61
1.7.6.	Neatbilstība	61
1.8.nodaļa	Pārbaudes un citi papildus pasākumi drošības prasību izpildes nodrošināšanai	63
1.8.1.	Bīstamo kravu administratīvā kontrole	63
1.8.2.	Savstarpējs administratīvs atbalsts	63
1.8.3.	Drošības konsultants	63
1.8.4.	Kompetento iestāžu un to nozīmēto organizāciju saraksts...	69
1.8.5.	Paziņojumi par negadījumiem, kas saistīti ar bīstamām kravām	69
1.8.6.	Administratīvās kontroles pasākumi 1.8.7. sadaļā aprakstīto atbilstības novērtēšanas, periodiskās inspicēšanas, starpposma inspicēšanas un ārkārtas pārbažu procedūru piemērošanai..	74
1.8.7.	Atbilstības novērtēšanas un periodiskās inspicēšanas procedūras	75
1.8.8.	Gāzes baloniņu atbilstības novērtēšanas procedūra	82
1.9.nodaļa	Kompetento iestāžu noteiktie pārvadāšanas ierobežojumi	85
1.9.5.	Tuneļu izmantošanas ierobežojumi	85
1.10.nodaļa	Aizsardzības noteikumi	89
1.10.1.	Vispārīgi noteikumi	89
1.10.2.	Aizsardzības mācības	89
1.10.3.	Noteikumi par bīstamām kravām ar īpašu riska potenciālu..	89
2.daļa	Klasifikācija	93
2.1.nodaļa	Vispārīgi noteikumi	95
2.1.1.	Ievads	95
2.1.2.	Klasifikācijas principi	96
2.1.3.	Bīstamo kravu sarakstā neminētu vielu, arī šķīdumu un maisījumu (tādu kā preparāti un atkritumi), klasifikācija	96
2.1.4.	Paraugu klasifikācija	101
2.2.nodaļa	Īpaši noteikumi katrai klasei	103
2.2.1.	1. klase. Sprādzienbīstamas vielas un izstrādājumi	103
2.2.2.	2. klase. Gāzes	127
2.2.3.	3. klase. Uzliesmojoši šķīdumi	134
2.2.41.	4.1. klase. Uzliesmojošas cietas vielas, pašreaģējošas vielas un cietas desensibilizētas sprāgstvielas	139
2.2.42.	4.2. klase. Pašuzliesmojošas vielas	148
2.2.43.	4.3. klase. Vielas, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes	152

	2.2.51.	5.1. klase. Oksidējošas vielas	155
	2.2.52.	5.2. klase. Organiskie peroksīdi	159
	2.2.61.	6.1. klase. Indīgas (toksiskas) vielas	174
	2.2.62.	6.2. klase. Infekciozas vielas	187
	2.2.7.	7. klase. Radioaktīvs materiāls	194
	2.2.8.	8. klase. Korozīvas vielas	219
	2.2.9.	9. klase. Pārējās bīstamās vielas un izstrādājumi	224
	2.3.nodaļa	Pārbaudes metodes	241
	2.3.0.	Vispārīgi norādījumi	241
	2.3.1.	A tipa sprāgstvielu izsūkšanās pārbaude	241
	2.3.2.	Pārbaudes 4.1. klases nitrētajiem celulozes maisījumiem....	243
	2.3.3.	3., 6.1. un 8. klases uzliesmojošo šķidrumu pārbaudes	244
	2.3.4.	Plūstamības noteikšanas pārbaude	246
	2.3.5.	Metālorganisko vielu klasifikācija 4.2. un 4.3. klasēs	248
3.daļa		Bīstamo kravu saraksts, īpaši noteikumi un izņēmumi, kas attiecas uz ierobežotiem un atbrīvotiem daudzumiem	251
	3.1.nodaļa	Vispārīgi norādījumi	253
	3.1.1.	Ievads	253
	3.1.2.	Oficiālais kravas nosaukums	253
	3.1.3.	Šķīdumi vai maisījumi	255
	3.2.nodaļa	Bīstamo kravu saraksts	257
	3.2.1.	A tabula. Bīstamo kravu saraksts	257
	3.2.2.	B tabula: <i>ADR</i> vielu un izstrādājumu alfabētiskais rādītājs..	548

SATURS

II SĒJUMS

	lapa	
A pielikums (turpin.)		
Vispārīgi noteikumi un noteikumi par bīstamām vielām un izstrādājumiem	1	
3.daļa (turpin.)		
Bīstamo kravu saraksts, īpaši noteikumi un izņēmumi, kas attiecas uz ierobežotiem un atbrīvotiem daudzumiem	3	
3.3.nodaļa		
Īpaši noteikumi, kas piemērojami atsevišķiem izstrādājumiem vai vielām	5	
3.4.nodaļa		
Ierobežotos daudzumos iepakotas bīstamās kravas	37	
3.5.nodaļa		
Atbrīvotos daudzumos iepakotas bīstamās kravas	41	
3.5.1.	Atbrīvotie daudzumi	41
3.5.2.	Iepakojumi	41
3.5.3.	Paku pārbaudes	42
3.5.4.	Paku marķējums	43
3.5.5.	Maksimālais paku skaits jebkurā transportlīdzeklī vai konteinerā	43
3.5.6.	Dokumentācija	43
4.daļa		
Iepakošanas un cisternu noteikumi	45	
4.1.nodaļa		
Iepakojumu, tostarp vidējas kravnesības konteineru (IBC) un lielo iepakojumu, izmantošana	47	
4.1.1.	Vispārīgi noteikumi bīstamo kravu iepakošanai iepakojumos, tostarp IBC un lielos iepakojumos	47
4.1.2.	Vispārīgi IBC izmantošanas papildu noteikumi	72
4.1.3.	Vispārīgi noteikumi attiecībā uz iepakošanas instrukcijām..	73
4.1.4.	Iepakošanas instrukciju saraksts	76
4.1.5.	Īpaši 1. klases kravu iepakošanas noteikumi	155
4.1.6.	Īpaši 2. klases kravu un iepakošanas instrukcijai P200 atbilstošo kravu iepakošanas noteikumi	156
4.1.7.	Īpaši iepakošanas noteikumi organiskiem peroksīdiem (5.2. klase) un 4.1. klases pašreaģējošām vielām	159
4.1.8.	Infekciozu vielu (6.2. klase) īpašie iepakošanas nosacījumi	160
4.1.9.	Īpaši iepakošanas noteikumi 7. klasei	162
4.1.10.	Jauktas iepakošanas īpašie noteikumi	165
4.2.nodaļa		
Portatīvo cisternu un ANO daudzelementu gāzu konteineru (MEGC) izmantošana	171	
4.2.1.	Vispārīgi noteikumi par portatīvu cisternu izmantošanu 1. klases un 3. līdz 9. klases vielu pārvadāšanai	171
4.2.2.	Vispārīgi noteikumi par portatīvu cisternu izmantošanu neatdzēsētu, sašķidrinātu gāzu pārvadāšanai	175
4.2.3.	Vispārīgi noteikumi par portatīvu cisternu izmantošanu atdzēsētu, sašķidrinātu gāzu pārvadāšanai	176

4.2.4.	Vispārīgi noteikumi par ANO daudzelementu gāzu konteineru (<i>MEGC</i>) lietošanu	177
4.2.5.	Portatīvo cisternu instrukcijas un īpaši noteikumi	178
4.3.nodaļa	Piestiprinātu cisternu (autocisternu), nomontējamo isternu, cisternkonteineru un maināmu kravas nodalījumu - cisternu, kuru tilpnes izgatavotas no metāliskiem materiāliem, kā arī baterijtransportlīdzekļu un daudzelementu gāzu konteineru (<i>MEGC</i>) izmantošana	193
4.3.1.	Piemērošanas joma	193
4.3.2.	Noteikumi, kas piemērojami visām klasēm	193
4.3.3.	Īpaši noteikumi, kas piemērojami 2. klasei	197
4.3.4.	Īpaši noteikumi, kas piemērojami 3. līdz 9. klasei	205
4.3.5.	Īpašie noteikumi	213
4.4.nodaļa	Ar šķiedru armētas plastmasas (<i>FRP</i>) cisternu, piestiprinātu cisternu (autocisternu), nomontējamo cisternu, cisternkonteineru un maināmu kravas nodalījumu – cisternu izmantošana	217
4.4.1.	Vispārīgi norādījumi	217
4.4.2.	Ekspluatācija	217
4.5.nodaļa	Vakuumcisternu atkritumu pārvadāšanai izmantošana	219
4.5.1.	Izmantošana	219
4.5.2.	Ekspluatācija	219
4.6.nodaļa	(Rezervēts)	221
4.7.nodaļa	Pārvietojamo sprāgstvielu ražošanas vienību (<i>MEMU</i>) izmantošana	223
4.7.1.	Izmantošana	223
4.7.2.	Ekspluatācija	223
5.daļa	Nosūtīšanas procedūras	225
5.1.nodaļa	Vispārīgi noteikumi	227
5.1.1.	Piemērošanas joma un vispārīgi noteikumi	227
5.1.2.	Transporta taras izmantošana	227
5.1.3.	Tukši, neattīrīti iepakojumi (tostarp <i>IBC</i> un lielle iepakojumi), cisternas, <i>MEMU</i> , kā arī beztaras pārvadāšanai izmantotie transportlīdzekļi un konteineri	227
5.1.4.	Jauktā iepakojšana	228
5.1.5.	Vispārīgi noteikumi attiecībā uz 7. klasi	228
5.2.nodaļa	Marķēšana un apzīmēšana	235
5.2.1.	Paku marķēšana	235
5.2.2.	Paku apzīmēšana	238
5.3.nodaļa	Konteineru, <i>MEGC</i>, <i>MEMU</i>, cisternkonteineru, portatīvo cisternu un transportlīdzekļu apzīmēšana ar transporta bīstamības zīmēm un marķējums	245

	5.3.1.	Apzīmēšana ar transporta bīstamības zīmēm	245
	5.3.2.	Marķējums ar pazīšanas zīmi (oranžo plāksnīti)	248
	5.3.3.	Paaugstinātā temperatūrā pārvadājamu vielu zīme	254
	5.3.4.	(Rezervēts)	254
	5.3.5.	(Rezervēts)	254
	5.3.6.	Videi kaitīgas vielas zīme	254
	5.4.nodaļa	Dokumentācija	255
	5.4.0.	Vispārīgi nosacījumi	255
	5.4.1.	Bīstamo kravu pārvadājuma dokuments un ar to saistītā informācija	255
	5.4.2.	Lielā konteineru vai transportlīdzekļa piekraušanas sertifikāts	264
	5.4.3.	Rakstiskās instrukcijas	265
	5.4.4.	Bīstamo kravu pārvadājumu informācijas saglabāšana	270
	5.4.5.	Multimodālu bīstamo kravu pārvadājumu veidlapas paraugs	270
	5.5.nodaļa	Īpaši noteikumi	273
	5.5.1.	(Svītrots)	273
	5.5.2.	Īpaši noteikumi attiecībā uz fumigētām kravas transporta vienībām (ANO nr. 3359)	273
6.daļa		Iepakojumu, vidējas kravnesības konteineru (IBC), lielo iepakojumu, cisternu un beztaras pārvadājumu konteineru konstrukcijas un pārbaudes prasības	275
	6.1.nodaļa	Iepakojumu konstrukcijas un pārbaudes prasības	277
	6.1.1.	Vispārīgas prasības	277
	6.1.2.	Kods iepakojuma tipa apzīmēšanai	278
	6.1.3.	Marķēšana	280
	6.1.4.	Prasības iepakojumiem	284
	6.1.5.	Iepakojumu pārbaudes prasības	295
	6.1.6.	Standarta šķidrums, ko izmanto no polietilēna izgatavotu iepakojumu (tostarp IBC) ķīmiskās savietojamības pārbaudei saskaņā ar 6.1.5.2.6. un 6.5.6.3.5. punktu	303
	6.2.nodaļa	Prasības spiedientvertņu, aerosola izsmidzinātāju, gāzi saturošo mazo tvertņu (gāzes baloniņu) un tādu degvielas elementa kasešu, kurās ir sašķidrināta uzliesmojoša gāze, konstrukcijai un pārbaudēm	305
	6.2.1.	Vispārīgās prasības	305
	6.2.2.	Prasības ANO spiedientvertņiem	310
	6.2.3.	Vispārīgās prasības attiecībā uz spiedientvertņiem, kas nav ANO spiedientvertnes.....	325
	6.2.4.	Prasības, kas noteiktas saskaņā ar atsauces standartiem konstruētām, izgatavotām un pārbaudītām spiedientvertņiem, kuras nav ANO spiedientvertnes	327
	6.2.5.	Prasības spiedientvertņiem, kuras nav ANO spiedientvertnes un kuras nav projektētas, izgatavotas un pārbaudītas saskaņā ar atsauces standartiem	333

6.2.6.	Vispārīgās prasības aerosola baloniem, mazām, gāzi saturošām tvertnēm (gāzes baloniņiem), kā arī degvielas elementu kasetēm, kurās ir sašķidrināta uzliesmojoša gāze..	337
6.3.nodaļa	Konstrukcijas un pārbaudes prasības, kas attiecas uz 6.2. klases A kategorijas infekciozu vielu iepakojumiem	341
6.3.1.	Vispārīgi norādījumi	341
6.3.2.	Prasības iepakojumiem	341
6.3.3.	Kods iepakojuma tipa apzīmēšanai	341
6.3.4.	Marķēšana	341
6.3.5.	Iepakojumu pārbaudes	342
6.4.nodaļa	Prasības 7. klases paku un materiālu konstrukcijai, pārbaudei un apstiprināšanai	347
6.4.1.	<i>(Rezervēts)</i>	347
6.4.2.	Vispārīgas prasības	347
6.4.3.	<i>(Rezervēts)</i>	347
6.4.4.	Prasības izņēmuma pakām	347
6.4.5.	Prasības rūpnieciskajām pakām	348
6.4.6.	Prasības pakām, kuras satur urāna heksafluorīdu	349
6.4.7.	Prasības A tipa pakām	349
6.4.8.	Prasības B(U) tipa pakām	351
6.4.9.	Prasības B(M) tipa pakām	352
6.4.10.	Prasības C tipa pakām	353
6.4.11.	Prasības pakām, kuras satur skaldmateriālu	353
6.4.12.	Pārbaudes procedūras un atbilstības pierādīšana	355
6.4.13.	Ietvēruma sistēmas un aizsargekrāna veseluma pārbaude un kodolkritiskuma drošības novērtēšana	356
6.4.14.	Kritiena pārbaudes mērķis (kontrolvirsmā)	356
6.4.15.	Pārbaudes, kurās pierāda spēju izturēt normālus pārvadāšanas apstākļus	356
6.4.16.	Papildu pārbaudes A tipa pakām, kas paredzētas šķidrumiem un gāzēm	357
6.4.17.	Pārbaudes, kuras pierāda spēju izturēt pārvadājumu avārijas apstākļos	357
6.4.18.	Pastiprinātā ūdenī iegremdēšanas pārbaude B(U) un B(M) tipa pakām, kurās ir vairāk nekā 10^5 A ₂ , un C tipa pakām	359
6.4.19.	Ūdens necaurlaidības pārbaude pakām, kurās ir skaldmateriāls	359
6.4.20.	C tipa paku pārbaudes	359
6.4.21.	Iepakojumu, kuri paredzēti 0,1 kg vai lielākam urāna heksafluorīda daudzumam, inspicēšana	360
6.4.22.	Pakas konstrukciju un materiālu apstiprināšana	360
6.4.23.	Pieteikumi un apstiprinājumi radioaktīvu materiālu pārvadāšanai	361
6.5.nodaļa	Vidējas kravnesības konteineru (IBC) konstrukcijas un pārbaudes prasības	369
6.5.1.	Vispārīgas prasības	369

6.5.2.	Marķēšana	371
6.5.3.	Prasības konstrukcijai	374
6.5.4.	Pārbaudes, sertifikācija un inspicēšana	375
6.5.5.	Īpašas prasības, kas attiecas uz <i>IBC</i>	376
6.5.6.	Prasības <i>IBC</i> pārbaudēm	383
6.6.nodaļa	Lielo iepakojumu konstrukcijas un pārbaudes prasības	393
6.6.1.	Vispārīgas prasības	393
6.6.2.	Kods lielo iepakojumu tipa apzīmēšanai	393
6.6.3.	Marķēšana.....	394
6.6.4.	Īpašas prasības lielajiem iepakojumiem.....	395
6.6.5.	Prasības lielo iepakojumu pārbaudēm.....	397
6.7.nodaļa	Portatīvu cisternu un ANO daudzelementu gāzu konteineru (<i>MEGC</i>) konstruēšanas, izgatavošanas, inspicēšanas un pārbaudes prasības.....	403
6.7.1.	Piemērošana un vispārīgas prasības.....	403
6.7.2.	Portatīvu cisternu, kas paredzētas 1. klases vielu un 3. līdz 9. klases vielu pārvadāšanai, konstruēšanas, izgatavošanas, inspicēšanas un pārbaudes prasības	403
6.7.3.	Portatīvu cisternu, kas paredzētas neatdzesētu sašķidrinātu gāzu pārvadāšanai, konstruēšanas, izgatavošanas, inspicēšanas un pārbaudes prasības	421
6.7.4.	Portatīvu cisternu, kas paredzētas atdzesētu sašķidrinātu gāzu pārvadāšanai, konstruēšanas, izgatavošanas, inspicēšanas un pārbaudes prasības	435
6.7.5.	ANO daudzelementu gāzu konteineru (<i>MEGC</i>), kas paredzēti neatdzesētu gāzu pārvadāšanai, konstruēšanas, izgatavošanas, inspicēšanas un pārbaudes prasības	449
6.8.nodaļa	Piestiprinātu cisternu (autocisternu), nomontējamo cisternu, cisternkonteineru un maināmu kravu nodalījumu-cisternu, kuru tilpnes izgatavotas no metāliskiem materiāliem, baterijtransportlīdzekļu un daudzelementu gāzu konteineru (<i>MEGC</i>) konstrukcijas, aprīkojuma, tipa apstiprinājuma, inspicēšanas, pārbaužu un marķēšanas prasības	457
6.8.1.	Piemērošanas joma	457
6.8.2.	Prasības, kas piemērojamas visām klasēm	457
6.8.3.	Īpašas prasības, kas piemērojamas 2. klasei	478
6.8.4.	Īpaši noteikumi	488
6.8.5.	Prasības piestiprinātu metinātu cisternu, nomontējamo metinātu cisternu, cisternkonteineru metinātu tilpņu, kuru pārbaudes spiedienam jābūt vismaz 1 MPa (10 bāri), un piestiprinātu metinātu cisternu, nomontējamo metinātu cisternu un cisternkonteineru metinātu tilpņu, kas paredzētas 2. klases atdzesētu sašķidrinātu gāzu pārvadāšanai, materiāliem un izgatavošanai	494

6.9.nodaļa	Ar šķiedru armētas plastmasas (FRP) piestiprinātu cisternu (autocisternu), nomontējamu cisternu, cisternkonteineru un maināmu kravas nodalījumu - cisternu konstrukcijas, izgatavošanas, aprīkojuma, tipa apstiprinājuma, pārbaūžu un marķēšanas prasības	499
6.9.1.	Vispārīgi norādījumi	499
6.9.2.	Konstrukcija	499
6.9.3.	Aprīkojums	503
6.9.4.	Tipa pārbaudes un apstiprināšana	503
6.9.5.	Inspicēšana	504
6.9.6.	Marķēšana	505
6.10.nodaļa	Vakuumcisternu atkritumu pārvadāšanai konstrukcijas, aprīkojuma, tipa apstiprinājuma, inspicēšanas un marķēšanas prasības	507
6.10.1.	Vispārīgi norādījumi	507
6.10.2.	Konstrukcija	507
6.10.3.	Aprīkojums	507
6.10.4.	Inspicēšana	509
6.11.nodaļa	Beztaras pārvadājumu konteineru konstrukcijas, izgatavošanas, tipa apstiprinājuma, inspicēšanas un marķēšanas prasības	511
6.11.1.	Definīcijas	511
6.11.2.	Lietojums un vispārīgās prasības	511
6.11.3.	CSC atbilstošu konteineru, kurus izmanto kā beztaras pārvadājumu konteinerus, konstruēšanas, izgatavošanas, inspicēšanas un pārbaudes prasības	511
6.11.4.	CSC neatbilstošu beztaras pārvadājumu konteineru konstruēšanas, izgatavošanas un apstiprināšanas prasības ..	512
6.12.nodaļa	Pārvietojamām sprāgstvielu ražošanas vienībām (MEMU) paredzēto cisternu, beztaras pārvadājumu konteineru un īpašo nodalījumu sprādzienbīstamām vielām konstrukcijas, aprīkojuma, tipa apstiprinājuma, inspicēšanas un marķēšanas prasības	515
6.12.1.	Piemērošanas joma	515
6.12.2.	Vispārīgi norādījumi	515
6.12.3.	Cisternas	515
6.12.4.	Aprīkojums	516
6.12.5.	Īpašie nodalījumi sprādzienbīstamām vielām.....	517
7.daļa	Noteikumi par pārvadāšanu, iekraušanu, izkraušanu un kraušanas darbībām	519
7.1.nodaļa	Vispārīgi noteikumi	521
7.2.nodaļa	Noteikumi par pārvadāšanu pakās	523
7.3.nodaļa	Noteikumi par beztaras pārvadāšanu	527

7.3.1.	Vispārīgie noteikumi	527
7.3.2.	Papildu noteikumi beztaras pārvadāšanai, piemērojot 7.3.1.1. punkta a) apakšpunkta noteikumus	529
7.3.3.	Īpaši noteikumi par beztaras pārvadāšanu, piemērojot 7.3.1.1. punkta b) apakšpunkta noteikumus	530
7.4.nodaļa	Noteikumi par pārvadāšanu cisternās	533
7.5.nodaļa	Noteikumi attiecībā uz kravu iekraušanu, izkraušanu un kraušanas darbībām	535
7.5.1.	Vispārīgi noteikumi par iekraušanu, izkraušanu un kraušanas darbībām.....	535
7.5.2.	Jauktās iekraušanas aizliegums	535
7.5.3.	<i>(Rezervēts)</i>	538
7.5.4.	Drošības pasākumi, kas attiecas uz pārtikas produktiem, citām patēriņa precēm un dzīvnieku barību	538
7.5.5.	Pārvadājamo daudzumu ierobežošana	538
7.5.6.	<i>(Rezervēts)</i>	539
7.5.7.	Kraušana un nostiprināšana	539
7.5.8.	Tīrīšana pēc izkraušanas	540
7.5.9.	Smēķēšanas aizliegums	540
7.5.10.	Drošības pasākumi pret elektrostatiskās izlādes lādiņiem ..	540
7.5.11.	Papildus noteikumi attiecībā uz atsevišķām klasēm vai konkrētām kravām	540
B pielikums	Noteikumi par transporta aprīkojumu un transporta operācijām	549
8.daļa	Prasības transportlīdzekļa apkalpei, aprīkojumam, darbībām un dokumentācijai	551
8.1.nodaļa	Vispārīgas prasības transporta vienībām un to aprīkojumam.....	553
8.1.1.	Transporta vienības	553
8.1.2.	Dokumenti, kuri jāpārvadā transporta vienībā	553
8.1.3.	Transporta bīstamības zīmju uzlikšana un marķēšana	553
8.1.4.	Ugunsdzēsšanas aprīkojums	553
8.1.5.	Pārējās ierīces un individuālās aizsardzības līdzekļi	554
8.2.nodaļa	Prasības attiecībā uz transportlīdzekļa apkalpes apmācību	557
8.2.1.	Prasību joma un vispārīgas prasības attiecībā uz autovadītāju apmācību	557
8.2.2.	Īpašās prasības autovadītāju apmācībai	557
8.2.3.	Bīstamo kravu autopārvadājumos iesaistīto personu apmācība, izņemot autovadītājus, kuriem ir 8.2.1. sadaļā minētā autovadītāja apliecība	563
8.3.nodaļa	Dažādas prasības, kas jāizpilda transportlīdzekļa apkalpei	565
8.3.1.	Pasažieri	565
8.3.2.	Ugunsdzēsšanas aparātu izmantošana	565

	8.3.3.	Paku atvēršanas aizliegums	565
	8.3.4.	Portatīvas apgaismes ierīces	565
	8.3.5.	Smēķēšanas aizliegums	565
	8.3.6.	Motora darbināšana iekraušanas vai izkraušanas laikā	565
	8.3.7.	Stāvbremzes un riteņa stāvbalsta lietošana	565
	8.3.8.	Elektrokabeļu izmantošana	565
	8.4.nodaļa	Prasības transportlīdzekļa uzraudzībai	567
	8.5.nodaļa	Papildu prasības atsevišķām klasēm vai vielām	569
	8.6.nodaļa	Autoceļu tuneļu izmantošanas ierobežojumi transportlīdzekļiem, kuri pārvadā bīstamās kravas	575
	8.6.1.	Vispārīgi noteikumi	575
	8.6.2.	Ceļa zīmes vai signāli, kas regulē tādu transportlīdzekļu kustību, kuri pārvadā bīstamās kravas	575
	8.6.3.	Tuneļa izmantošanas ierobežojuma kods	575
	8.6.4.	Ierobežojumi attiecībā uz bīstamas kravas pārvadājošu transporta vienību pārvietošanos caur tuneļiem	576
9.daļa		Prasības transportlīdzekļu konstrukcijai un apstiprināšanai	577
	9.1.nodaļa	Darbības joma, definīcijas un prasības transportlīdzekļu apstiprināšanai	579
	9.1.1.	Darbības joma un definīcijas	579
	9.1.2.	EX/II, EX/III, FL, OX un AT transportlīdzekļu un MEMU apstiprināšana	580
	9.1.3.	Atbilstības sertifikāts	581
	9.2.nodaļa	Prasības attiecībā uz transportlīdzekļu konstrukciju	585
	9.2.1.	Atbilstība šīs nodaļas prasībām	585
	9.2.2.	Elektroiekārta	589
	9.2.3.	Bremžu iekārta	592
	9.2.4.	Ugunsbīstamības novēršana	592
	9.2.5.	Ātruma ierobežošanas ierīce	593
	9.2.6.	Piekabju sakabes ierīces	594
	9.3.nodaļa	Papildus prasības pabeigtiem vai vairākos etapos pabeigtiem EX/II un EX/III transportlīdzekļiem, kas paredzēti sprādzienbīstamu vielu un izstrādājumu (1.klase) pārvadāšanai pakās	595
	9.3.1.	Transportlīdzekļu kravas nodalījumu izgatavošanā lietojamie materiāli	595
	9.3.2.	Iekšdedzes sildītāji	595
	9.3.3.	EX/II transportlīdzekļi	595
	9.3.4.	EX/III transportlīdzekļi	595
	9.3.5.	Motors un kravas nodalījums	596
	9.3.6.	Ārējie siltuma avoti un kravas nodalījums	596
	9.3.7.	Elektroiekārta	596

9.4.nodaļa	Papildu prasības tādu pabeigtu vai vairākos etapos pabeigtu transportlīdzekļu kravas nodalījumu konstrukcijai, kas paredzēti bīstamu kravu pārvadāšanai pakās (izņemot EX/II un EX/III transportlīdzekļus)	597
9.5.nodaļa	Papildu prasības tādu pabeigtu vai vairākos etapos pabeigtu transportlīdzekļu kravas nodalījumu konstrukcijai, kas paredzēti bīstamu cietu vielu beztaras pārvadāšanai	599
9.6.nodaļa	Papildu prasības pabeigtiem vai vairākos etapos pabeigtiem transportlīdzekļiem, kas paredzēti kontrolējamas temperatūras vielu pārvadāšanai	601
9.7.nodaļa	Papildu prasības attiecībā uz piestiprinātām cisternām (autocisternas), baterijtransportlīdzekļiem un pabeigtiem vai vairākos etapos pabeigtiem transportlīdzekļiem, kurus izmanto bīstamo kravu pārvadāšanai nomontējamās cisternās ar ietilpību lielāku par 1 m³ vai cisternkonteineros, portatīvās cisternās, vai <i>MEGC</i> ar ietilpību lielāku par 3 m³, (EX/III, FL, OX un AT transportlīdzekļi)	603
9.7.1.	Vispārīgie noteikumi	603
9.7.2.	Prasības cisternām	603
9.7.3.	Stiprinājumi	603
9.7.4.	FL transportlīdzekļu saņemšana	603
9.7.5.	Autocisternu stabilitāte	603
9.7.6.	Transportlīdzekļu aizmugures aizsardzība	604
9.7.7.	Iekšdedzes sildītāji	604
9.7.8.	Elektroiekārta	604
9.8.nodaļa	Papildu prasības pabeigtiem un vairākos etapos pabeigtiem <i>MEMU</i>	607
9.8.1.	Vispārīgi noteikumi	607
9.8.2.	Prasības cisternām un beztaras pārvadājumu konteineriem..	607
9.8.3.	<i>MEMU</i> saņemšana	607
9.8.4.	<i>MEMU</i> stabilitāte	607
9.8.5.	<i>MEMU</i> aizmugures aizsardzība	607
9.8.6.	Iekšdedzes sildītāji	607
9.8.7.	Papildu drošības prasības	608
9.8.8.	Papildu aizsardzības prasības	608

EIROPAS VALSTU NOLĪGUMS PAR BĪSTAMO KRAVU STARPTAUTISKAJIEM PĀRVADĀJUMIEM AR AUTOTRANSPORTU (ADR)

LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLOTIES paaugstināt starptautisko autopārvadājumu drošību,

IR VIENOJUŠĀS par turpmāko.

1. pants

Šajā nolīgumā:

- a) ar terminu “transportlīdzekļi” apzīmē mehāniskos transportlīdzekļus, vilcējus ar puspiekabi, piekabes un puspiekabes, kas definēti 1949. gada 19. septembra Konvencijas par ceļu satiksmi 4. pantā, izņemot tos transportlīdzekļus, kas pieder Līgumslēdzēju pušu bruņotajiem spēkiem vai ir to rīcībā;
- b) ar terminu “bīstamās kravas” apzīmē vielas un izstrādājumus, kuru starptautiskie autopārvadājumi ir aizliegti saskaņā ar A un B pielikumu vai arī atļauti vienīgi saskaņā ar A un B pielikuma īpašajiem nosacījumiem;
- c) ar terminu “starptautiskie pārvadājumi” apzīmē visas transporta operācijas, ko veic vismaz divu Līgumslēdzēju pušu teritorijā ar iepriekš a) apakšpunktā definētajiem transportlīdzekļiem.

2. pants

1. Saskaņā ar 4. panta 3. punkta noteikumiem nav pieļaujami tādu bīstamo kravu starptautiski pārvadājumi, kuru pārvadāšana ir aizliegta saskaņā ar A pielikumu.
2. Citu bīstamo kravu starptautiski pārvadājumi ir atļauti, ievērojot
  - a) A pielikumā izklāstītos nosacījumus, kas attiecas uz konkrētajām kravām, jo īpaši uz to iepakojšanu un apzīmēšanu,
  - b) B pielikumā izklāstītos nosacījumus, jo īpaši tos, kas attiecas uz tāda transportlīdzekļa konstrukciju, aprīkojumu un ekspluatāciju, ar ko pārvadā attiecīgās kravas, saskaņā ar 4. panta 2. punkta noteikumiem.

3. pants

Šā nolīguma pielikumi ir tā neatņemama daļa.

4. pants

1. Katra Līgumslēdzēja puse patur tiesības reglamentēt vai aizliegt bīstamo kravu ieviešanu savā teritorijā ar drošību nesaisītu iemeslu dēļ.
2. Ar transportlīdzekļiem, ko izmanto Līgumslēdzējas puses teritorijā šā nolīguma spēkā stāšanās laikā vai arī ko nodod ekspluatācijā minētajā teritorijā divos mēnešos pēc šā nolīguma stāšanās spēkā, trīs gadus pēc šā nolīguma stāšanās spēkā var veikt starptautiskus bīstamu kravu pārvadājumus pat tad, ja to konstrukcija un aprīkojums pilnībā neatbilst prasībām, kas B pielikumā noteiktas attiecībā uz konkrētajām transporta operācijām. Saskaņā ar B pielikumā paredzētajiem īpašajiem noteikumiem minēto laika posmu tomēr var samazināt.
3. Līgumslēdzējas puses patur tiesības noslēgt īpašus divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus par to, ka atsevišķas bīstamās kravas, kuru starptautiskie pārvadājumi saskaņā ar šo nolīgumu ir aizliegti, ar

zināmiem nosacījumiem var pieņemt starptautiskiem pārvadājumiem cauri to teritorijām, kā arī par to, ka bīstamās kravas, kuru starptautiskie pārvadājumi ir atļauti tikai saskaņā ar īpašiem šā nolīguma nosacījumiem, var pieņemt starptautiskiem pārvadājumiem cauri to teritorijām ar nosacījumiem, kas nav tik stingri kā šā nolīguma pielikumos paredzētie. Par īpašajiem šajā punktā minētajiem divpusējiem un daudzpusējiem nolīgumiem paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, kurš savukārt dara tos zināmus Līgumslēdzējām pusēm, kas nav parakstījušas minētos nolīgumus.

5. pants

Pārvadājumiem, uz kuriem attiecas šis nolīgums, joprojām piemēro attiecīgo valstu un starptautiskos ceļu satiksmes noteikumus un noteikumus par starptautiskajiem autopārvadājumiem un starptautisko tirdzniecību.

6. pants

1. Eiropas Ekonomikas komisijas dalībvalstis un valstis, kam ļauts piedalīties minētajā komisijā padomdevēju statusā atbilstoši minētās komisijas statūtu 8. punktam, var kļūt par šā nolīguma pusēm,
  - a) parakstot to,
  - b) ratificējot to pēc parakstīšanas ar piebildi par ratifikāciju,
  - c) pievienojoties tam.
2. Valstis, kas var piedalīties noteiktos Eiropas Ekonomikas komisijas pasākumos saskaņā ar minētās komisijas statūtu 11. punktu, var kļūt par šā nolīguma Pusēm, pievienojoties tam pēc tā stāšanās spēkā.
3. Nolīgums ir atklāts parakstīšanai līdz 1957. gada 15. decembrim. Pēc minētās dienas nolīgumam var pievienoties.
4. Nolīgumu var ratificēt vai pievienoties tam, deponējot ratifikācijas vai pievienošanās dokumentus Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram.

7. pants

1. Šis nolīgums stājas spēkā vienu mēnesi pēc dienas, kad 6. panta 1. punktā minētās valstis, kas ir parakstījušas to bez atrunas par ratifikāciju vai arī deponējušas savus ratifikācijas vai pievienošanās dokumentus, kopskaitā ir vismaz piecas. Nolīguma pielikumus tomēr piemēro tikai tad, kad pagājuši seši mēneši no paša nolīguma spēkā stāšanās brīža.
2. Attiecībā uz visām valstīm, kas ratificē šo nolīgumu vai pievienojas šim nolīgumam pēc tam, kad piecas 6. panta 1. punktā minētās valstis ir parakstījušas to bez atrunas par ratifikāciju vai arī deponējušas savus ratifikācijas vai pievienošanās dokumentus, šis nolīgums stājas spēkā vienu mēnesi pēc tam, kad attiecīgā valsts ir deponējusi savus ratifikācijas vai pievienošanās dokumentus, bet nolīguma pielikumus minētajā valstī piemēro vai nu tajā pašā dienā, ja tie ir jau stājušies spēkā, vai dienā, kad tie ir piemērojami saskaņā ar šā panta 1. punktu.

8. pants

1. Jebkura Līgumslēdzēja puse var denonsēt šo nolīgumu, par to paziņojot Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram.
2. Denonsēšana stājas spēkā 12 mēnešus pēc dienas, kurā ģenerālsekretārs saņēmis paziņojumu par denonsēšanu.

9. pants

1. Šis nolīgums zaudē spēku, ja turpmāko divpadsmit mēnešu laikā pēc tā stāšanās spēkā Līgumslēdzēju pušu skaits ir mazāks par piecām.
2. Ja tiek noslēgta pasaules mēroga vienošanās par bīstamo kravu pārvadājumu reglamentēšanu, visus šā nolīguma noteikumus, kas ir pretrunā kādam minētās pasaules mēroga vienošanās noteikumam, no dienas, kad minētā vienošanās stājas spēkā, automātiski pārstāj piemērot šā nolīguma Līgumslēdzējām pusēm, kuras kļuvušas par pasaules mēroga vienošanās Līgumslēdzējām pusēm, un šā nolīguma noteikumus automātiski aizstāj ar minētās pasaules mēroga vienošanās attiecīgajiem noteikumiem.

10. pants

1. Jebkura valsts, parakstot šo nolīgumu bez atrunas par ratifikāciju vai deponējot ratifikācijas vai pievienošanās dokumentu, vai arī jebkurā laikā pēc tam var ar paziņojumu informēt ANO ģenerāļsekretāru par to, ka šis nolīgums attieksies uz visām teritorijām vai kādu no teritorijām, par kuru starptautiskām attiecībām attiecīgā valsts ir atbildīga. Šis nolīgums un tā pielikumi stājas spēkā paziņojumā nosauktajā teritorijā vai teritorijās vienu mēnesi pēc tam, kad ANO ģenerāļsekretārs ir saņēmis minēto paziņojumu.
2. Jebkura valsts, kas saskaņā ar šā panta 1. punktu ir iesniegusi paziņojumu, ar kuru šā nolīguma darbība tiek attiecināta uz teritorijām, par kuras starptautiskajām attiecībām minētā valsts ir atbildīga, saskaņā ar 8. pantu var denonsēt šo nolīgumu atsevišķi attiecībā uz konkrētajām teritorijām.

11. pants

1. Divu vai vairāku Līgumslēdzēju pušu domstarpības par šā nolīguma interpretāciju vai piemērošanu, ja vien iespējams, izšķir savstarpējās sarunās.
2. Domstarpības, kas nav izšķirtas sarunu ceļā, nodod šķīrējtiesā, ja kaut viena no domstarpībās iesaistītajām Līgumslēdzējām pusēm to pieprasa, izskatīšanai attiecīgi vienam vai vairākiem šķīrējtiesniešiem, kurus domstarpībās iesaistītās puses izraugās, savstarpēji vienojoties. Ja trijos mēnešos no dienas, kad iesniegts šķīrējtiesas pieprasījums, domstarpībās iesaistītās puses nespēj vienoties par šķīrējtiesneša vai šķīrējtiesnešu izvēli, tad jebkura no minētajām pusēm var lūgt Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerāļsekretāru iecelt vienu šķīrējtiesnesi, kuram domstarpības nodod izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai.
3. Atbilstoši šā panta 2. punktam ieceltā šķīrējtiesneša vai šķīrējtiesnešu lēmums ir saistošs domstarpībās iesaistītajām Līgumslēdzējām pusēm.

12. pants

1. Katra Līgumslēdzēja puse šā nolīguma parakstīšanas, ratificēšanas vai tam pievienošanās brīdī var paziņot, ka neuzskata 11. pantu par saistošu. Šādā gadījumā šā nolīguma 11. pants nav saistošs arī citām Līgumslēdzējām pusēm attiecībā uz to Līgumslēdzēju pusi, kura izteikusi šādu atrunu.
2. Jebkura Līgumslēdzēja puse, kas paredzējusi atrunu saskaņā ar šā panta 1. punktu, var jebkurā laikā atsaukt šādu atrunu, par to paziņojot ANO ģenerāļsekretāram.

13. pants

1. Trīs gadus pēc šā nolīguma stāšanās spēkā, jebkura no Līgumslēdzējām pusēm, iesniedzot paziņojumu Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerāļsekretāram, var lūgt sasaukt konferenci, lai pārskatītu nolīguma tekstu. Ģenerāļsekretārs par saņemto lūgumu informē visas Līgumslēdzējas puses un sasauc pārskatīšanas konferenci, ja četros mēnešos pēc informēšanas dienas ne mazāk kā viena ceturtdaļa Līgumslēdzēju pušu paziņo, ka piekrīt konferences sasaukšanai.
2. Ja konferenci sasauc saskaņā ar šā panta 1. punktu, tad ģenerāļsekretārs paziņo par to visām Līgumslēdzējām pusēm un uzaicina tās trīs mēnešu laikā iesniegt priekšlikumus par konferencē

apspriežamiem jautājumiem. Ģenerālsēkretārs vismaz trīs mēnešus pirms paredzētās konferences dienas visām Līgumslēdzējām pusēm nosūta konferences darba kārtības projektu, kā arī iesniegtos priekšlikumus par konferencē apspriežamiem jautājumiem.

3. Uz visām konferencēm, kas sasauktas saskaņā ar šo pantu, ģenerālsēkretārs uzaicina visas 6.panta 1.punktā minētās valstis un valstis, kuras kļuvušas par Līgumslēdzējām pusēm saskaņā ar šā nolīguma 6.panta 2.punktu.

14. pants¹

1. Neatkarīgi no 13. pantā paredzētās pārskatīšanas procedūras ikviena Līgumslēdzēja puse var ierosināt vienu vai vairākus šā nolīguma pielikumu grozījumus. Šim nolūkam tā nodod grozījumu tekstu ANO ģenerālsēkretāram. Ģenerālsēkretārs var arī ierosināt šā nolīguma pielikumu grozījumus, lai nodrošinātu minēto pielikumu un citu tādu starptautisku nolīgumu savstarpēju atbilstību, kuri attiecas uz bīstamu kravu pārvadājumiem.

2. Ģenerālsēkretārs visus saskaņā ar šā panta 1.punktu izvirzītos priekšlikumus nosūta visām Līgumslēdzējām pusēm un informē par tiem pārējās valstis, kas minētas 6.panta 1.punktā.

3. Visus ierosinātos pielikumu grozījumus uzskata par pieņemtiem, ja trīs mēnešos no dienas, kad ģenerālsēkretārs tos ir darījis zināmus, vismaz viena trešā daļa no Līgumslēdzējām pusēm vai vismaz piecas no tām, ja viena trešdaļa pārsniedz minēto skaitu, nav iesniegušas rakstiskus iebildumus pret ierosinātajiem grozījumiem. Ja grozījumu uzskata par pieņemtu, tas stājas spēkā attiecībā uz visām Līgumslēdzējām pusēm pēc trīs mēnešiem, izņemot šādus gadījumus:

- a) kad ir izdarīti vai varētu tikt izdarīti līdzīgi grozījumi šā panta 1.punktā minētajos citos starptautiskajos nolīgumos, attiecīgais grozījums stājas spēkā, beidzoties termiņam, kura ilgumu nosaka ģenerālsēkretārs tā, lai cik iespējams nodrošinātu, ka attiecīgais grozījums un minētie pārējie nolīgumu grozījumi, kas izdarīti vai varētu tikt izdarīti, stājas spēkā vienlaikus; minētais termiņš tomēr nav īsāks par vienu mēnesi,
- b) Līgumslēdzēja puse, kas ierosinājusi izdarīt grozījumu, priekšlikumā var noteikt spēkā stāšanās termiņu, kas pārsniedz trīs mēnešus.

4. Tiklīdz iespējams, ģenerālsēkretārs paziņo visām Līgumslēdzējām pusēm un visām 6.panta 1.punktā norādītajām valstīm visus iebildumus, ko Līgumslēdzējas puses iesniegušas pret ierosināto grozījumu.

5. Ja ierosināto pielikumu grozījumu neuzskata par pieņemtu, bet vismaz viena Līgumslēdzēja puse, kas nav grozījuma ierosinātāja, ir iesniegusi ģenerālsēkretāram rakstisku piekrišanu attiecīgajam grozījumam, ģenerālsēkretārs sasauca visu Līgumslēdzēju pušu un visu 6.panta 1.punktā minēto valstu sanāksmi trīs mēnešos pēc tā trīs mēnešu termiņa beigām, kurā saskaņā ar šā panta 3.punktu jāiesniedz iebildumi pret attiecīgo grozījumu. Ģenerālsēkretārs var uzaicināt uz šādu sanāksmi arī pārstāvjus no šādām organizācijām:

- a) starpvaldību organizācijām, kas nodarbojas ar transporta jautājumiem,
- b) starptautiskām nevalstiskām organizācijām, kuru darbība ir tieši saistīta ar bīstamo kravu pārvadājumiem Līgumslēdzēju pušu teritorijā.

6. Visi grozījumi, kas pieņemti ar vairāk nekā pusi balsu no Līgumslēdzēju pušu kopskaita sanāksmē, kura sasaukta saskaņā ar šā panta 5.punktu, stājas spēkā attiecībā uz visām Līgumslēdzējām pusēm saskaņā ar procedūru, ko minētajā sanāksmē pieņēmis to Līgumslēdzēju pušu vairākums, kuras piedalās sanāksmē.

---

¹ 14. panta 13. punkta teksts paredz grozījumu, kas stājas spēkā 1985. gada 19. aprīlī saskaņā ar Līgumslēdzējām pusēm nosūtīto protokolu, uz kuru attiecas depoziāra 1975. gada 18. septembra paziņojums C.N.229.1975.TREATIES-8

15. pants

Papildus 13. un 14.pantā paredzētajiem paziņojumiem Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretārs paziņo 6.panta 1.punktā minētajām valstīm un valstīm, kas kļuvušas par Līgumslēdzējām valstīm saskaņā ar 6.panta 2.punktu, par:

- a) šā nolīguma parakstīšanu, ratificēšanu un pievienošanos tam saskaņā ar 6.pantu;
- b) termiņiem, kad šis nolīgums un tā pielikumi stājas spēkā saskaņā ar 7.pantu;
- c) denonsēšanu saskaņā ar 8.pantu;
- d) nolīguma darbības pārtraukšanu saskaņā ar 9.pantu;
- e) saskaņā ar 10.pantu sniegtiem paziņojumiem un paziņotu denonsēšanu;
- f) apliecinājumiem un paziņojumiem saskaņā ar 12.panta 1. un 2.punktu;
- g) grozījumu akceptēšanu un to spēkā stāšanās dienu saskaņā ar 14.panta 3. un 6.punktu.

16. pants

1. Šā nolīguma parakstīšanas protokolam ir tāds pats spēks, ietekme un darbības termiņš kā pašam nolīgumam, par kura neatņemamu sastāvdaļu tas uzskatāms.
2. Attiecībā uz šo nolīgumu nav pieļaujamas nekādas citas atrunas, izņemot tās, kas ir iekļautas parakstīšanas protokolā un paredzētas saskaņā ar 12. pantu.

17. pants

Pēc 1957.gada 15.decembra šā nolīguma oriģināleksemplārs ir deponēts Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretāram, kurš nosūta tā apstiprinātas kopijas katrai 6.panta 1.punktā minētajai valstij.

TO APLIECINOT, attiecīgi pilnvarotās personas, kas apakšā parakstījušās, ir parakstījušas šo nolīgumu.

NOLĪGUMS SAGATAVOTS Ženēvā tūkstoš deviņsimt piecdesmit septītā gada trīsdesmitajā septembrī vienā eksemplārā angļu un franču valodā un tā pielikumi — franču valodā, visi minētie teksti ir vienlīdz autentiski.

Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretāram ir uzdots sagatavot pielikumu oficiālu tulkojumu angļu valodā un pievienot to 17.pantā norādītajām apstiprinātajām kopijām.

PARAKSTĪŠANAS PROTOKOLS

EIROPAS NOLĪGUMA PAR STARPTAUTISKIEM BĪSTAMU KRAVU AUTOPĀRVADĀJUMIEM PARAKSTĪŠANAS PROTOKOLS

Apakšā parakstījušās personas, kas attiecīgi pilnvarotas parakstīt Eiropas Nolīgumu par bīstamu kravu starptautiskajiem autopārvadājumiem (*ADR*),

1. **UZSKATOT**, ka noteikumi, kas reglamentē bīstamu kravu jūras pārvadājumus uz Apvienoto Karalisti vai no tās, būtiski atšķiras no noteikumiem, kuri izklāstīti *ADR A* pielikumā, un ka drīzākajā laikā nav iespējams tos pārveidot tā, lai saskaņotu ar *ADR* izklāstītajiem noteikumiem;

ŅEMOT VĒRĀ, ka Apvienotā Karaliste ir apņēmusies iesniegt kā *A* pielikuma grozījumu īpašu papildinājumu, kurā ietverti īpaši noteikumi bīstamo kravu autopārvadājumiem un jūras pārvadājumiem starp kontinentu un Apvienoto Karalisti;

IR VIENOJUŠĀS, ka līdz laikam, kad stājas spēkā šis īpašais papildinājums, attiecībā uz bīstamo kravu pārvadājumiem saskaņā ar *ADR* uz Apvienoto Karalisti vai no tās, jāievēro gan *ADR A* pielikuma noteikumi, gan Apvienotās Karalistes nosacījumi, kas attiecas uz bīstamo kravu jūras pārvadājumiem;

2. **ŅEM VĒRĀ** Francijas pārstāvja paziņojumu par to, ka Francijas Republikas valdība neatkarīgi no šā nolīguma 4.panta 2.punkta noteikumiem patur tiesības aizliegt bīstamo kravu pārvadājumos Francijas teritorijā izmantot transportlīdzekļus, ko ekspluatē citas Līgumslēdzējas puses teritorijā, neatkarīgi no tā, kad šādi transportlīdzekļi laisti ekspluatācijā, ja vien minētie transportlīdzekļi neatbilst *B* pielikuma noteikumiem vai Francijas noteikumos par bīstamo kravu autopārvadājumiem paredzētajiem nosacījumiem attiecībā uz konkrēto kravu pārvadāšanu;

3. **IESAKA**, ka pirms šā nolīguma vai tā pielikumu ierosināto grozījumu iesniegšanas saskaņā ar 14.panta 1.punktu vai 13.panta 2.punktu tie cik iespējams vispirms apspriežami Līgumslēdzēju pušu un, vajadzības gadījumā, arī šā nolīguma 6.panta 1.punktā minēto valstu un 14.panta 5.punktā norādīto starptautisko organizāciju ekspertu sanāksmēs.